

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 1 PRO LEGISLATIVU ZA ROK 2017

Vedoucí týmu: Ing. Marie Vebrová
Tajemník týmu: Ing. Radka Knottová

1. Poslání a charakteristika týmu

Působnost týmu č. 1 je zaměřena na legislativu v oblasti výstavby a stavebnictví včetně právních předpisů a nelegislativních opatření, které přípravu a provádění staveb ovlivňují, mezi něž patří stavební zákon, zákon o zadávání veřejných zakázek, zákon o registru smluv, obchodní podmínky a metodiky.

Úkolem týmu je sledovat platnou legislativu a aktivně ovlivňovat procesy změny legislativy. Zejména v součinnosti se zástupci členů Sdružení pro výstavbu silnic (dále jen „Sdružení“) v týmu se účastní na tvorbě, připomínkování a projednávání příslušných dokumentů.

K zajištění tohoto cíle tým spolupracuje s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a s profesními svazy. Současně tým plní pro členy informační funkci, když členy týmu seznamuje s aktualitami týkajícími se oboru, a podílí se na zajišťování vzdělávacích akcí.

2. Dosavadní činnost týmu

Tým byl založen v roce 1999.

V roce 2017 proběhla pouze jedna porada, která se uskutečnila tradičně jako společné setkání týmu pro legislativu Sdružení se zástupci expertní skupiny pro legislativu, cenovou politiku a veřejné zakázky Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR (dále jen „SPS v ČR“). Porada se konala v září 2017. V květnu Sdružení organizovalo konferenci Projektování pozemních komunikací, na které byla legislativě věnována velká část (k zákonu o zadávání veřejných zakázek, k problematice EIA a k zadání projektových prací).

Pořadové číslo a datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků	Z toho členů týmu
33. porada: 13. 9. 2017	SPS v ČR, Národní 10, Praha 1	15	8

Porady se pravidelně kromě členů týmu účastní předseda expertní skupiny pro cenovou politiku a veřejné zakázky SPS v ČR Ing. Jiří Košulič, zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR a odborníci z advokátních kanceláří.

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2017)

Tým pro legislativu měl k 31. 12. 2017 19 členů.

V průběhu roku 2017 byli do týmu zařazeni zástupci společností Doprastav, a.s., organizační složka Praha, PUDIS a.s. a VIAKONTROL, spol. s r.o.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2017 včetně zhodnocení

Porady týmu průběžně rekapituluje aktuální stav legislativního procesu, členům týmu je podáván výklad ke sledovaným předpisům a jsou informováni o aktuálním stavu v oboru výstavby pozemních komunikací.

K jednotlivým bodům programu vystoupili zpravidla pracovníci příslušných gesčních ústředních orgánů nebo další odborníci. Na základě proběhlé diskuze si účastníci vyměnili vzájemné zkušenosti při aplikaci právních předpisů.

Porada týmu byla zaměřena zejména na následující témata:

Novela zákona o registru smluv

Mgr. František Korběl, Ph.D., z advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners, hovořil o první novele zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, sněmovní tisk 699, která byla navržena již v roce 2016

a Poslaneckou sněmovnou byla s řadou pozměňovacích návrhů schválena dne 22. 2. 2017. Dne 19. 4. 2017 Senát novelu vrátil do Poslanecké sněmovny. Další novela byla navržena dne 19. 5. 2017 jako určitý kompromis, a tato byla schválena Poslaneckou sněmovnou hladce v jediném čtení v červnu 2017 a po přijetí Senátem byla vyhlášena 18. 8. 2017 ve Sbírce zákonů pod č. 249/2017 Sb. a tentýž den nabyla účinnosti. Tato novela přebírá většinu změn z první novely ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou a doplňuje o další, zejména o kompromis ve výjimce pro podnikající osoby, které mají „průmyslovou nebo obchodní povahu“. Mgr. Korbel seznámil členy týmu s novinkami, které novela přináší.

Novela stavebního zákona

Mgr. Jana Macháčková, z odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj ČR, se ve svém výkladu zaměřila na problematické a sporné záležitosti. Novelu stavebního zákona s účinností od 1. 1. 2018 doprovází tři prováděcí vyhlášky: vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, a vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření. Na tvorbě vyhlášek probíhají intenzivní práce, aby do konce roku vyšly a nabýly účinnosti ke stejnému datu jako zákon. Upozornila, že problematickým bodem mohou být v budoucnu spory o správní příslušnost, kdo povede řízení, která stavba je hlavní. V případě sporů se bude postupovat dle § 133 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a řízení povede ústřední správní úřad.

Věcný záměr zákona o povolování staveb dopravní, vodní a energetické infrastruktury

JUDr. Hana Nevřalová informovala, že dne 11. 9. 2017 se na SFDI uskutečnilo jednání týkající se věcného záměru, na kterém byl dokument zpracovatelem představen. Obsahově je podobný materiálu, který byl již před dvěma lety vypracován, tento se však vztahuje pouze k dopravním stavbám. Byl vznesen požadavek, aby se vztahoval i na další, např. energetické stavby. Záměr počítá se seznamem prioritních staveb a jednotným společným povolením. Správní orgány, které dle dosavadní právní úpravy vedly jednotlivá dílčí povolovací řízení, by měly postavení dotčených orgánů. Předpokládá zřízení nezávislého ústředního orgánu státní správy, který by rozhodoval. Navrhovaná úprava předpokládá, že by za účelem zvýšení efektivity a rychlosti povolovacího procesu mělo být upuštěno od odvolacího (resp. rozkladového) řízení proti vydaným rozhodnutím. Majetkoprávní vypořádání by bylo ve dvou krocích, v první fázi by bylo možné vést samostatně řízení o vyvlastnění a až následně o náhradě (není jasné určení výše této náhrady). Věcný záměr je velmi obecný, první stavby budou podle tohoto předpisu povolovány nejdříve za 10 let. Ministerstvo dopravy, které zadalo zpracování tohoto záměru, zdůrazňovalo, že se jedná o dokument mezirezortní. Je tedy otázka, co s věcným záměrem bude dál a kdo se ujme jeho rozpracování do paragrafového znění.

Věcný záměr zákona o lobbingu

JUDr. Hana Nevřalová uvedla, že do definice lobbingu dle tohoto materiálu patří všechny spolky, sdružení a firmy, které komunikují s poslanci a senátory, ale i např. úředníky na ministerstvech. Dokument zavádí povinný registr lobbistů. Zaregistrovaní lobbisté by měli „legislativní stopu“, museli by vést záznamy o schůzkách se zákonodárci. JUDr. Nevřalová zdůraznila přehnanou podrobnost reportů (nejen náplň lobbingu, ale i kdy se kdo s kým schází), která povede k administrativní zátěži. Další připomínkou je nerovnost subjektů na trhu, kdy se komory registrovat nemusí, ale ostatní sdružení a spolky ano.

Dohoda o předčasném užívání staveb

Mgr. Roman Turek, Ph.D., seznámil přítomné s obsahem Dohody o předčasném užívání staveb a zdůraznil změny, které se podařilo jednat se zástupci ŘSD ČR v dohodě uplatnit. Jedná se především o doplnění ustanovení ohledně prodloužení účinnosti dohody v případě, že nedojde k převzetí z důvodu výhradně na straně zhotovitele. Naopak se nepodařilo do dohody prosadit poznámku pod čarou ve znění *Pozn.: Tato dohoda se použije pouze v případě, že parametry předčasného užívání z hlediska rozsahu (např. Dílo, Sekce, část Díla) a doba předčasného užívání jsou známy nejpozději k Základnímu datu.* Sdružení navrhovanou poznámku pod čarou shledalo důležitou a přínosnou pro všechny účastníky výstavby. Ve vzoru by měla být reflektována skutečnost, že je bez dalšího závazný pro použití bez úprav pouze v případě, že nedojde oproti stavu k základnímu datu ke změně relevantních skutečností týkajících se užívání díla, resp. jeho jakékoliv

části v režimu předčasného užívání. Navrhovaná poznámka ve vzoru by omezila složité budoucí diskuze a dohady, jestli jsou úpravy přípustné i z pohledu ZZVZ. ŘSD ČR trvalo na jejím neuvedení s tím, že vzor dohody by měl zůstat závazný a jednotný obecně pro všechna předčasná užívání a případné anomálie plynoucí z odlišného postupu na stavbě řešit individuálně. Upravený vzor byl formou dodatečné informace doplněn do již aktuálně běžících zadávacích řízení.

Problematika závazných příslibů v rámci součinnosti k uzavření smlouvy

Ing. Šárka Šafratová informovala o novém požadavku zadavatele týkajícím se závazných příslibů. Z diskuze vyplynulo, že se zadavatel prostřednictvím možnosti předložení úvěrového příslibu snaží získat jistotu, že zhotovitel má zajištěn dostatek finančních prostředků pro realizaci stavby i v případě, že by nepředložil bankovní garanci za zálohu, a nebyla mu tedy zálohová platba poskytnuta. Bylo upozorněno, že dle standardů bank a v souladu s předloženým vzorem příslibu zadavatel nebude účastníkem úvěrové dokumentace.

Důležitou složkou působení směrem k odborné veřejnosti je též **publikační a lektorská činnost**. V této oblasti lze zmínit např. články členů týmu v odborných periodikách (např. v časopise SILNICE MOSTY, Stavebnictví atd.).

V rámci **informační působnosti** týmu byli členové (kromě informací na poradě) průběžně (prostřednictvím e-mailů) informováni o některých aktuálních legislativních i nelegislativních záležitostech a novinkách. Členové týmu obdrželi aktuální verzi Systému jakosti v oboru pozemních komunikací, vydávanou MD a ČKAIT.

Souhrnně je možno konstatovat, že dosaženými výsledky **tým splnil základní úkoly** programu činnosti za uplynulý rok, zejména takto:

1. V oblasti veřejných zakázek sledoval metodické pokyny Ministerstva pro místní rozvoj ČR, výkladová stanoviska a rozhodnutí ÚOHS.
2. V oblasti stavebního zákona sledoval postup přípravy nového stavebního zákona.
3. V oblasti obchodních podmínek připomínkoval zvláštní obchodní podmínky Bílé knihy FIDIC.
4. Ve spolupráci s ostatními týmy Sdružení sledoval postup přípravy vyhlášky k zákonu o odpadech týkající se znovupoužití stavebních materiálů, sledoval zákon o technických požadavcích na výrobky a přípravu zákona o stavebních výrobcích.
5. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjel potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
6. Podílel se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY).
7. Podílel se na vzdělávacích akcích, např. konference Projektování pozemních komunikací.
8. Pokračoval ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
9. Pokračoval při přípravě zavedení systému elektronické fakturace.
10. Sledoval vývoj novely zákona o registru smluv.
11. Podporoval používání systému certifikovaných stavebních dodavatelů.
12. Plnil informační funkci týmu a průběžně informovat členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

5. Související pracovní jednání

V souvislosti s činností týmu, v rámci připomínkování dokumentů a vydávání stanovisek (zvláštní obchodní podmínky, metodiky SFDI, Stavebnictví 4.0, BIM aj.) se uskutečnila celá řada jednání.

Dne 23. 5. 2017 se konal 7. ročník **konference Projektování pozemních komunikací**. První blok konference byl zaměřen na přípravu staveb v kontextu problematiky EIA. Druhý blok konference byl věnován veřejným zakázkám, jejich zadávání a hodnocení. První zkušenosti se zákonem o zadávání veřejných zakázek ve své přednášce popsal Mgr. David Dvořák, LL.M., Ph.D., z advokátní kanceláře MT Legal s.r.o., a zaměřil se zejména na prokazování kvalifikace. Ředitel úseku výstavby ŘSD ČR Ing. Radek Mátl upozornil na největší změny, které nový zákon přináší, a popsal, jak bude ŘSD ČR postupovat. K tomu slouží vydaná Směrnice generálního ředitele č. 5/2016 – Aplikace zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, která obsahuje krokovník a závazně stanovuje postup při plánování a evidenci zadávání veřejných zakázek. Směrnice generálního ředitele č. 18/2016 – Změny závazků obsahuje závaznou úpravu postupu ŘSD ČR při provádění změn závazků u veřejných zakázek. Závěrem shrnul JUDr. Lukáš Klee, Ph.D., LL.M., MBA, aktuální stav obchodních podmínek a zpracování metodik. Platné obchodní podmínky jsou k dispozici na www.pjpk.cz.

Proběhla řada jednání k **ZOP Bílé knihy FIDIC**, na základě výzvy vzešlé z jednání dne 25. 1. 2017 na Ministerstvu dopravy shromáždilo Sdružení připomínky od členských organizací a vydalo stanovisko, ve kterém doporučuje materiál dopracovat, a vytypovalo sporné oblasti, ve kterých nedošlo ke kompromisnímu znění. Sdružení doporučilo vytvoření užší pracovní skupiny složené ze zástupců MD, ŘSD ČR, CACE a Sdružení, která by projednala detailní připomínky CACE.

V dubnu 2017 vydalo Sdružení společné stanovisko s ARI ke způsobu vypořádání připomínek k návrhu **ZOP Červené knihy FIDIC pro SŽDC**. Vypořádání poté proběhlo na Ministerstvu dopravy.

Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství zorganizovala řadu workshopů **Stavebnictví 4.0**. Workshopy se konaly v dubnu a květnu 2017, členové týmu se těchto workshopů aktivně účastnili.

Zástupci Sdružení se pravidelně účastnili aktivit týkajících se **BIM**. SFDI, Ministerstvo dopravy a Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR uskutečnily řadu odborných debat u kulatého stolu a diskuzních setkání na téma „Strategie zavádění BIM v sektoru dopravní infrastruktury ČR“. Na akcích byly představeny a diskutovány zkušenosti se zaváděním technologie BIM.

Dne 4. 10. 2017 uspořádalo Sdružení na půdě SFDI **Seminář k elektronické fakturaci v dopravním stavitelství**. Seminář se uskutečnil za účelem informování hlavních investorů a jejich dodavatelů k povinnosti, která vyplývá z usnesení vlády č. 347/2017 ze dne 10. 5. 2017 k realizaci úplného elektronického podání a povinnému přijímání elektronických faktur ústředními orgány státní správy. Z nařízení vyplývá povinnost zajistit do 31. 12. 2017 úpravy příslušných interních směrnic a metodických postupů a do 31. 12. 2018 ve svých úřadech a jim podřízených organizačních složkách státu zajistit přijímání elektronických faktur ve formátech, které budou definovány specifikací standardů.

Sdružení v návaznosti na změny vycházející z novely zákona o DPH, účinné od 1. 7. 2017, připravilo **diskuzní seminář k problematice DPH ve společnostech**. Diskuze se zúčastnili zástupci velkých stavebních společností a ŘSD ČR. I nadále není jednoznačný výklad jak postupovat, protože se liší stanovisko Specializovaného finančního úřadu a Generálního finančního ředitelství.

Začátkem října 2017 obdrželo Sdružení od zpracovatele JUDr. Lukáše Klee, Ph.D., LL.M., MBA, první návrh **Metodiky hodnocení nabídek podle ekonomické výhodnosti (HEV) a Metodiky pro posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny (MNNC)**. Tajemnice týmu v návaznosti na proběhlé jednání a na základě obdržených připomínek členských organizací zpracovala konsolidované stanovisko. Koncem roku zaslalo SFDI druhé pracovní návrhy metodik MNNC a HEV, včetně vypořádání připomínek k prvnímu návrhu.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

6.1. Informační zdroje

Převážná část informací je získávána od příslušných předkladatelských resortů a dále v rámci spolupráce s ostatními nevládními organizacemi působícími ve výstavbě.

6.2. Spolupráce s jinými institucemi

Nadále pokračovala úspěšná a přínosná spolupráce s orgány státní správy, s nevládními organizacemi a ostatními institucemi. Jednalo se zejména o následující instituce:

- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR;
- Ministerstvo průmyslu a obchodu;
- Státní fond dopravní infrastruktury;
- Ředitelství silnic a dálnic ČR;
- Ministerstvo dopravy;
- Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR;
- Česká asociace konzultačních inženýrů;
- Asociace pro rozvoj infrastruktury;
- Asociace pro veřejné zakázky;
- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě;
- Nadace ABF.

7. Plán činnosti na rok 2018, předpokládané termíny jednání

Činnost týmu bude nadále zaměřena na legislativní proces vytvářející podmínky pro stavebnictví a rozvoj podnikání s orientací zejména na obor pozemních komunikací. Soustředí se na sledování legislativy a zapojování členů legislativního týmu do procesů tvorby a připomínkování příslušných předpisů s cílem aplikovat v nich zkušenosti členů Sdružení z praxe do předpisů. Plán činnosti se váže na postup schvalování legislativy v Poslanecké sněmovně, Senátu a na Plán legislativních prací vlády.

Hlavní úkoly týmu pro rok 2018:

1. V oblasti veřejných zakázek sledovat metodické pokyny Ministerstva pro místní rozvoj ČR, výkladová stanoviska a rozhodnutí ÚOHS.
2. Sledovat postup přípravy nového stavebního zákona, liniového zákona a aktivně je připomínkovat.
3. V oblasti obchodních podmínek připomínkovat zvláštní obchodní podmínky Bílé knihy FIDIC.
4. Společně s ostatními týmy Sdružení vyvíjet potřebné aktivity v oblasti předpisů v oboru pozemních komunikací.
5. Podílet se na publikační činnosti v odborných periodikách (zejména ve zpravodaji SILNICE MOSTY, případně v periodiku Veřejné zakázky v praxi, Stavebnictví).
6. Podílet se na vzdělávacích akcích.
7. Pokračovat ve spolupráci s příslušnými expertními skupinami a ostatními institucemi.
8. Pokračovat při přípravě zavedení systému elektronické fakturace.
9. Zastupování Sdružení v komisi pro zavedení BIM v ČR.
10. Zapojit se do připomínkování koncepčních materiálů Stavebnictví 4.0.
11. Aktivně se účastnit připomínkování metodik MNNC a HEV.
12. Plnit informační funkci týmu a průběžně informovat členy týmu o případných legislativních i jiných novinkách, které jsou předmětem zájmu týmu.

V roce 2018 se uskuteční porady týmu v závislosti na průběhu přípravy a schvalování právních předpisů, které jsou ve spektru zájmu týmu.

Porady budou nadále organizovány jako společná zasedání s vedením expertních skupin SPS v ČR za účasti zástupců státní správy.

Zpracovaly:

Ing. Marie Vebrová, vedoucí týmu

Ing. Radka Knottová, tajemník týmu

V Praze dne 8. 1. 2018